

PODSUMOWANIA WYNIKÓW MONITORINGU SIEDLISK PRZYRODNICZYCH W LATACH 2006-2008 ZAGROŻENIA I ODDZIAŁYWANIA

Analiza danych pochodzących z badań terenowych wskazała, że na monitorowanych stanowiskach obserwowano aż 111 różnych kategorii oddziaływań (zarówno antropogenicznych, jak i naturalnych) (przedstawione poniżej). Przedstawiona klasyfikacja oddziaływań została opracowana na podstawie standardowego słownika oddziaływań, stosowanego w sieci Natura 2000 (n.p. w Standardowych Formularzach Danych). Poniższe zestawienie wskazuje na, że najczęstsze oddziaływania to: Gospodarka leśna – ogólnie; Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; Pozyskiwanie / usuwanie roślin – ogólnie; Odwadnianie; Drogi, autostrady; Zarzucenie pasterstwa; Inne naturalne procesy; Konkurencja; Ewolucja biocenotyczna; Usuwanie martwych i umierających drzew gospodarka leśna.

Ogólnie można podsumować są to głównie i oddziaływania związane z użytkowaniem siedlisk (leśnictwo, rolnictwo), zmianą stosunków wodnych, różnymi zanieczyszczeniami i składowanie odpadów; budową oraz funkcjonowaniem tras komunikacyjnych itp. Warto zwrócić uwagę, że eksperci wskazywali bardzo często również na naturalne procesy – sukcesję wtórną, konkurencję. Wynika to przede wszystkim z faktu iż część badanych siedlisk ma charakter półnaturalny i są nieoderwalnie związane z prowadzonymi na nich działaniami gospodarczymi (zarówno w pozytywnie, jak i negatywnie). Można również wskazać specyficzne oddziaływania związane z poszczególnymi siedliskami przyrodniczymi – np.: eksploatacja torfu na torfowiskach wysokich (7110); eutrofizacja – dla siedlisk o niskiej żyzności, tj. murawy napiaskowe, murawy kserotermiczne, bory chrobotkowe itd.

Należy podkreślić, że zestawiono tu oddziaływania niezależnie od ich wpływu na siedlisko przyrodnicze. Na ogół jest to wpływ negatywny, w niektórych jednych przypadkach może to być również wpływ pozytywny – np. koszenie i wypasanie muraw, lub też nie obserwuje się wpływu oddziaływania na siedlisko przyrodnicze (np. często w przypadku gospodarki leśnej).

Oddziaływanie	Liczba stanowisk	Typy siedlisk przyrodniczych, których dotyczy
Drogi, autostrady	149	6120, 6210, 6230, 7110, 7210, 7220, 8160, 9180, 91D0, 91E0, 91I0, 91P0
Erozja	43	2130, 2140, 6120, 6210, 7110, 9180, 91D0
Eutrofizacja	35	6120, 6210, 6230, 7210, 8160, 91T0
Ewolucja biocenotyczna	102	6120, 6210, 6230, 7110, 7210, 91D0
Gospodarka leśna – ogólnie	324	2140, 6120, 6210, 7110, 7120, 7210, 7220, 8160, 9180, 91D0, 91E0, 91I0, 91P0, 91T0
Hodowla ryb, skorupiaków i mięczaków	2	91E0
Hodowla zwierząt	4	91E0
Infrastruktura sportowa i rekreacyjna	16	6210, 6230, 7210, 91D0, 91E0, 91P0
Inna działalność górnicza lub wydobywcza, nie wspomniana	6	7210

WYNIKI MONITORINGU

powyżej		
Inne formy polowania, łowienia ryb i kolekcjonowania, nie wymienione powyżej	1	91E0
Inne formy transportu i komunikacji	3	6230, 9180
Inne lub mieszane formy zanieczyszczeń	5	6210, 7110
Inne możliwe oddziaływania aktywności rekreacyjnej i sportowej, nie wspomniane powyżej	11	6110, 6120, 6210, 6230
Inne naturalne procesy	129	1340, 2130, 2140, 6110, 6210, 6230, 7110, 7210, 7220, 8160, 9180, 91D0, 91E0
Inne odpady	20	1340, 2130, 2140, 6120, 6210, 6230, 7110, 91E0
Inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem etc.	4	6210, 7110, 7210, 91E0
Inne rodzaje praktyk rolniczych lub leśnych, nie wymienione powyżej	20	2130, 6120, 6210, 6230, 7110, 91D0, 91E0, 91I0, 91Q0
Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku	3	6110, 7210
Inne rodzaje zanieczyszczeń lub oddziaływań człowieka	30	2130, 6110, 6210, 7110, 7220, 91D0, 91E0, 91Q0
Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych	17	1340, 6110, 7210, 7220, 91E0
Inne tereny przemysłowe lub handlowe	1	7210
Inne typy sieci komunikacyjnej	1	6120
Inne typy zabudowy	3	7110, 7210, 9180
Inwazja gatunku	46	6120, 6210, 6230, 7110, 8160, 9180, 91D0, 91E0, 91I0, 91P0
Kamieniołomy	32	6110, 6210, 8160, 91E0, 91I0
Kolekcjonowanie (owadów, gadów, płazów.....)	1	7210
Kompleksy narciarskie	2	4070
Konkurencja	118	1340, 6110, 6120, 6210, 6230, 7210, 91D0
Koszenie / ścinanie	37	1340, 6120, 6210, 6230, 7210, 7220, 91E0
Kształtowanie poziomu wód	21	7110, 7210, 91E0
Kształtowanie wodnej lub nadwodnej roślinności dla celów związanych z odwadnianiem	2	6230
Lawina	10	7220, 8160
Linie elektryczne	10	6210, 6230, 7210, 9180, 91D0, 91E0
Linie kolejowe, w tym TGV	5	7210, 9180, 91E0
Lotnictwo, szybownictwo, paralotniarstwo, baloniarstwo	1	6210
Łowienie w stałych miejscach	1	7210
Mechaniczne usuwanie torfu	1	7110
Międzygatunkowe interakcje wśród roślin	84	1340, 6120, 6210, 7210, 91D0, 91E0
Mniejsze lotniska, lądowiska	2	7110, 91D0
Modyfikowanie funkcjonowania wód - ogólnie	10	7110, 7210, 91D0, 91E0
Mosty, wiadukty	1	91E0

WYNIKI MONITORINGU

Narciarstwo, w tym poza trasami	2	4070
Nawożenie /nawozy sztuczne/	43	6120, 6210, 6230, 7110, 7210, 7220, 91D0, 91E0
Nieciągła miejska zabudowa	1	6210
Odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)	24	6210, 7110, 91D0, 91E0, 91I0, 91P0
Odpady, ścieki	50	1340, 2130, 7110, 7210, 7220, 9180, 91D0, 91E0, 91I0, 91P0
Odwadnianie	181	1340, 2140, 6230, 7110, 7210, 9180, 91D0, 91E0
Osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych	39	7110, 7210, 91D0, 91E0
Ośrodki edukacyjne	2	7210
Pasożytnictwo (rośliny)	3	91E0, 91P0
Plądrowanie stanowisk roślin	6	6210, 6230, 9180, 91E0
Pojazdy zmotoryzowane	5	6120, 6210, 9180, 91D0
Poligony	6	6120
Polowanie	5	6230, 7210, 91D0
Powódź	1	9180
Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych	66	6120, 6210, 7110, 7210, 91D0, 91E0, 91I0, 91P0, 91T0
Pozyskiwanie / usuwanie roślin - ogólnie	191	6110, 6120, 6210, 6230, 7110, 7120, 91D0, 91E0, 91I0, 91P0, 91T0
Pożar (naturalny)	2	6210, 91D0
Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych	30	91D0, 91E0
Restrukturyzacja gospodarstw rolnych	2	6230
Ręczne wycinanie torfu	10	7110, 7210, 91D0
Rurociągi	2	1340, 91E0
Sieć transportowa	25	6210, 91I0, 91P0, 91T0
Składowanie materiałów	2	9180, 91E0
Składowanie śmieci, odkładanie wybagrowanego materiału	2	9180
Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, uprawiane w plenerze	2	6120
Stadion	1	7220
Stosowanie pestycydów	11	6210, 6230, 7210, 7220
Szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną	57	6110, 7110, 7210, 9180, 91D0, 91I0
Sztorm, cyklon	2	2140
Sztuczne plantacje	22	6210, 6230, 7110, 7220, 8160, 9180, 91E0
Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe	244	1340, 2130, 2140, 4070, 6120, 6210, 6230, 7110, 7210, 7220, 8160, 9180, 91D0, 91E0, 91I0, 91P0, 91T0
Tamy, wały, sztuczne plaże - ogólnie	7	9180, 91D0, 91E0
Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane	5	6120, 6210, 91E0
Tunele	1	6210
Turystyka góraska, wspinaczka, speleologia	41	4070, 6210, 6230, 7220, 8160, 9180, 91E0
Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych	83	2130, 6210, 6230, 7110, 7210, 7220, 8160, 9180, 91E0, 91I0, 91P0, 91T0

WYNIKI MONITORINGU

Uciążliwy hałas	4	91E0, 91I0
Uprawa	35	1340, 6210, 6230, 7110, 7210, 91D0, 91E0, 91I0, 91P0
Usuwanie martwych i umierających drzew	100	7110, 9180, 91D0, 91E0, 91I0, 91P0
Usuwanie osadów (mułu...)	1	91D0
Usuwanie podszytu	27	6120, 6210, 6230, 7110, 8160, 9180, 91D0, 91E0, 91I0, 91P0, 91T0
Usuwanie żywopłotów i zagajników	5	6210, 6230, 8160
Wandalizm	9	6210, 7220, 91E0
Wędkarstwo	15	7210, 91E0
Wycinka lasu	80	2140, 6210, 7110, 8160, 9180, 91D0, 91E0, 91I0, 91P0
Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie	96	2130, 2140, 6110, 6120, 6210, 6230, 7110, 7220, 8160, 9180, 91D0, 91E0, 91I0, 91Q0, 91T0
Wydobywanie piasku i żwiru	7	6120, 6210
Wydobywanie torfu	30	6230, 7110, 7120, 91D0
Wypalanie	35	6210, 6230, 7210, 91E0
Wypas	79	1340, 6120, 6210, 6230, 7110, 7210, 8160, 91D0, 91E0
Wyschnięcie	4	9180
Wyschnięcie / nagromadzenie materii organicznej	2	6230
Zabudowa rozproszona	22	6210, 7220, 9180, 91E0
Zakwaszenie	5	7210, 91I0
Zalesianie	69	2130, 2140, 6210, 6230, 7110, 8160, 91D0, 91E0, 91I0
Zalewanie	10	91E0
Zamulenie	3	91E0
Zanieczyszczenia	11	2130, 6210, 7220, 91D0, 91T0
Zanieczyszczenia wód	13	6230, 7110, 7210, 91E0
Zanieczyszczenie gleby	5	6230, 7110, 91E0, 91I0
Zanieczyszczenie powietrza	95	6210, 7110, 7210, 91D0, 91P0, 91T0
Zarzucenie pasterstwa	148	1340, 6120, 6210, 6230, 91I0
Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie	5	1340, 6210, 7110
Zatopienie	10	1340, 7110
Zawleczenie choroby (rośliny)	1	9180
Zmiana sposobu uprawy	13	6210, 6230
Żeglarstwo	1	7210